

prima instanță: D. Mardari
instanța de apel: I. Cimpoi, A. Pahopol și M. Guzun

DECIZIE

09 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Galina Stratulat, Svetlana Novac și Tatiana Vieru

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2013,

c o n s t a t ă :

La 25 aprilie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant” cu privire la încasarea datoriei și a penalității.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 20 octombrie 2011, potrivit contractului nr. 141/11, a livrat marfă pîrîtului, Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant” în sumă totală de 41380,15 lei.

Ultimul a achitat parțial prețul pentru marfa livrată.

La momentul depunerii acțiunii, pîrîtul a acumulat o datorie scadentă în mărime de 36990,26 lei.

La 14 martie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a expediat o reclamație pîrîtului prin care i-a solicitat să achite datoria restantă.

Prin răspunsul din 20 martie 2012, pîrîtul a confirmat existența datoriei în mărime de 36990,26 lei, condiționînd achitarea acesteia cu alte condiții suplimentare neprevăzute de contract.

Potrivit prevederilor contractului nr. 141/11 din 20 octombrie 2011, a fost prevăzută încasarea penalității în mărime de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întîrziere.

Solicită, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său, a datoriei în mărime de 36990,26 lei, penalității în sumă de 55485,39 lei. De asemenea, reclamantul a cerut încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant” a cheltuielilor de judecată ce constau din asistența juridică în mărime de 4500 lei și din taxa de stat în sumă de 2909,27 lei.

Potrivit încheierii Judecătoriei Strășeni din 05 decembrie 2012, pricina la cererea Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom” către Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant” a fost strămutată la Judecătoria Ciocana municipiul Chișinău.

La 24 ianuarie 2013, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său, a datoriei în mărime de 36990,26 lei, a penalității în sumă de 65363,99 lei, a dobînzii de întîrziere în mărime de 4082,61 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2909,27 lei.

La ședința de judecată din 29 ianuarie 2013, reclamantul și-a micșorat quantumul pretențiilor, solicitînd a fi încasate din contul pîrîtului în beneficiul său a datoriei în sumă de 30490,26 lei, a penalității în mărime de 65363,99 lei, a dobînzii de întîrziere de 3614,2258 lei, iar în total suma de 99468,48 lei (f.d. 139 verso).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2013 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul pîrîtului în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom” datoriei de 30490,26 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 325,37 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 924,50 lei, iar în total suma de 31740,13. În rest pretențiile înaintate de reclamant au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 31 ianuarie 2013, a fost corectată eroarea de calcul în partea dispozitivă a hotărîrii anterior enunțate, prin rectificarea sintagmei „325,37 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere și 924,50 cheltuieli de judecată, în total 31740,13 lei” cu sintagma „2506,54 cu titlu de dobîndă de întîrziere și 989,90 cheltuieli de judecată, în total 33986,70 lei”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2013.

Prin cererea de recurs din 24 iulie 2013 și prin cererea de completare a recursului din 15 august 2013, Societatea cu Răspundere Limitată

„Angroconscom” a contestat decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în privința cerinței referitor la încasarea penalității, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea penalității în valoarea de 65363,99 lei. Recurentul a solicitat și încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant” a cheltuielilor legate de asistență juridică în mărime de 3000 lei achitați pentru reprezentare la Curtea de Apel Chișinău, precum și taxa de stat achitată la înaintarea cererii de apel și recurs.

Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, în motivarea recursului a indicat că decizia pronunțată și hotărârea primei instanțe în partea refuzului încasării penalității este ilegală și neîntemeiată, concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material și cele de drept procedural au fost aplicate eronat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 08 august 2013, respectiv la 29 august 2013, copia cererii de recurs din 24 iulie 2013 și copia cererii de completare a recursului din 15 august 2013 a fost expediată intimatului, Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant”, cu aviz de recepție.

Potrivit adeverințelor anexate la materialele dosarului, copia recursului și a cererii de completare a recursului nu a fost înmînată intimatului din motiv că sediul Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant” nu se află la adresa indicată de către aceasta.

Pînă la momentul examinării recursului, Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant” nu a depus referință la cererea de recurs înaintată.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 18 septembrie 2013, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, neîntemeiat și care

urmează a fi respins cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 și a hotărârii primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din actele pricinii s-a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a livrat marfă pîrîtului, Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant” în sumă totală de 41380,15 lei (f.d. 106-114).

La 14 martie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a înaintat pîrîtului o pretenție prin care îi solicită ultimului să-i achite datoria în mărime de 41380,15 lei (f.d. 8).

Potrivit răspunsului din 20 martie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant” a recunoscut datoria în mărime de 36990,26 lei, indicînd că respectiva sumă de bani rezultă din actele de verificare a decontărilor, și nicidecum dintr-un contract (f.d. 10).

Neajungînd la un numitor comun cu Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant”, la 25 aprilie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva acesteia.

La 29 ianuarie 2013, datoria pîrîtului pentru marfa primită din partea reclamantului constituia 30490,26 lei (f.d. 139 verso).

Fiind investită cu examinarea pricinii, prima instanță, prin hotărîrea din 30 ianuarie 2013 a admis parțial acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, fiind dispusă încasarea din contul pîrîtului în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom” datoria de 30490,26 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 325,37 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 924,50 lei, iar în total suma de 31740,13. În rest pretențiile înaintate de reclamant au fost respinse ca neîntemeiate. Prin încheierea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 31 ianuarie 2013, a fost corectată eroarea de calcul în partea dispozitivă a hotărîrii anterior enunțate, prin rectificarea sintagmei „325,37 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere și 924,50 cheltuieli de judecată, în total 31740,13 lei” cu sintagma „2506,54 cu titlu de dobîndă de întîrziere și 989,90 cheltuieli de judecată, în total 33986,70 lei”.

Hotărîrea primei instanțe a fost menținută prin decizia instanței de apel din 29 mai 2013.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” neîntemeiat.

În conformitate cu art. 130 al. (1), (2) (3) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare

probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu art. 138 alin. (4) CPC, înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

În conformitate cu art. 139 alin. (2) CPC, la evaluarea documentelor și altor înscrisuri, instanța judecătorească trebuie să se încredințeze, în raport cu alte probe, că documentul ori un alt înscris este emis de autoritatea autorizată, că este semnat de persoana împuternicită, că documentul conține toate elementele prescriptibile unor astfel de documente.

În această ordine de idei, recurentul solicită a fi încasată penalitatea în mărime de 65363,99 lei.

În calitate de probă în vederea confirmării penalității menționate, Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” a prezentat copia actului nr. 141/11 din 20 noiembrie 2011 (f.d. 6).

La caz, instanțele ierarhic inferioare, prin prisma regulilor de apreciere a autenticității și admisibilității probelor au statuat just că proba în cauză nu poate fi pusă la baza unei hotărâri odată ce nu poate fi verificată veridicitatea acesteia.

Or, potrivit art. 130 alin. (5) CPC, proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetarea și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Mai mult decât atât, Colegiul apreciază critic actul nr. 141/11 din 20 noiembrie 2011 referitor la corespunderea acestuia prevederilor ce se aplică unui contract între părți.

La materialele dosarului nu a fost prezentat originalul contractului menționat de către reclamant, în baza căruia își întemeiază acțiunea, iar copia anexată nu este autenticată potrivit prevederilor legii.

Dat fiind faptul că copia prezentată este de o calitate proastă, colegiul consideră că instanțele inferioare corect au menționat faptul că sunt în imposibilitate de a aprecia conținutul contractului.

Suplimentar la cele indicate, Colegiul menționează faptul că nu sînt alte probe care să indice că respectivul act cu nr. 141/11 din 20 noiembrie 2011 a fost semnat de către reprezentantul legal împuternicit al Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant”.

Potrivit art. art. 139 alin. (3) CPC, la constatarea veridicității copiei de pe document sau de pe un alt înscris, instanța judecătorească verifică procedeul tehnic de copiere, garantarea identității cuprinsului copiei cu cel al originalului, modul de conservare a copiei.

Alin. (4) al aceluiași articol prevede că instanța judecătorească nu poate considera dovedit un fapt adevărat numai prin copia de pe document, dacă

originalul este pierdut, iar copiile de pe el prezentate de părți nu sînt identice, rămînînd imposibilă determinarea prin intermediul altor probe a adevăratului cuprins al originalului.

Conform alin. (6) al art. 139 CPC, puterea probantă a documentului sau a unui alt înscris deteriorat (cu ștersături, radieri, completări etc.) se stabilește de instanță după intima ei convingere.

Pe cale de consecință, instanțele judecătorești corect au respins cerința reclamantului privind încasarea penalității în mărime de 65363,99 lei.

Este apreciată critic afirmația recurentului precum că existența contractului încheiat cu pîrîtul se confirmă prin transmiterea de către ultimul a copiei contractului prin poșta electronică la adresa Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, dat fiind faptul că nu a fost prezentată nicio probă în acest sens.

Nu poate fi reținut nici argumentul Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom” referitor la faptul că intimatul nu a declarat că, copia contractului nu corespunde originalului. Or, cele menționate de recurent nu confirmă valabilitatea contractului încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Apetisant”. Mai mult decît atît, argumentul reclamantului este combătut prin demersul înaintat de către reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant”. În baza demersului menționat, reprezentantul pîrîtului a solicitat instanței să amîne procesul pentru a lua cunoștință cu originalul pretinsului contract, avînd dubii în privința valabilității acestuia (f.d. 55).

De asemenea, argumentul recurentului este combătut și prin referința depusă la 29 mai 2013 la cererea de apel a Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom”, prin care reprezentantul pîrîtului pune la îndoială copia actului nr. 141/11 din 20 noiembrie 2011 (f.d. 168-169).

Este neîntemeiată și invocarea recurentului la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție prin prisma dosarelor menționate, în pricinile Ministerul Afacerilor Interne împotriva Oxanei Pleșu, Ovatel TDM împotriva Biroului Vamal Chișinău, deoarece cauzele la care s-a făcut referință sunt irelevante speței respective.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Deoarece cerința Societății cu Răspundere Limitată „Angroconscom” se respinge ca neîntemeiată, urmează a fi respinsă și solicitarea cu privire la compensarea cheltuielilor legate de asistență juridică în mărime de 3000 lei achitați pentru reprezentare la Curtea de Apel Chișinău, precum și taxa de stat achitată la înaintarea cererii de apel și recurs.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 al.(1) lit. a), CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 și hotărârea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroconscom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Apetisant” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru